

Rapport

Rapport over een onderzoek uit eigen beweging naar een gedraging van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Hillegom.

Datum: 14 juli 2011

Rapportnummer: 2011/212

Klacht

De Nationale ombudsman stelt op grond van artikel 9:26 van de Algemene wet bestuursrecht een onderzoek uit eigen beweging in naar het besluit van de gemeenteraad van Hillegom om de beslistermijn op bezwaarschriften standaard te verdagen naar 18 weken en dit reeds in de ontvangstbevestiging op het bezwaarschrift op te nemen.

Bevindingen en beoordeling

I Bevindingen

1. Tijdens de vergadering van 11 februari 2010 heeft de gemeenteraad van Hillegom op voorstel van het college van burgemeester en wethouders besloten om de beslistermijn van alle bezwaarschriften gelet op artikel 7:10, derde lid van de Algemene wet bestuursrecht standaard met zes weken te verdagen. Als argument hiervoor werd aangedragen dat de standaardtermijn in de praktijk te kort blijkt zelfs na verlenging van de termijn, als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet dwangsom. Ook werd gesteld dat er op basis van jurisprudentie en de Algemene wet bestuursrecht geen (overige) belemmeringen waren en dat de Nationale ombudsman het verdagen van een besluit op bezwaar aanvaardt.

2. Op 30 september 2010 stuurde de Nationale ombudsman een brief naar de gemeenteraad van Hillegom, alsmede naar het college van burgemeester en wethouders van Hillegom. Daarin schreef hij onder meer:

De Nationale ombudsman heeft kennis genomen van het voorstel van het college van burgemeester en wethouders aan uw raad om de beslistermijn op alle bezwaarschriften standaard met zes weken te verdagen. In dit raadsvoorstel voor de vergadering van 11 februari 2010 is opgenomen dat het verdagen van een besluit op bezwaar door de Nationale ombudsman aanvaard is. Volgens het voorstel zou de Nationale ombudsman stellen dat het bestuursorgaan wel in de ontvangstbevestiging moet aangeven dat er gebruik wordt gemaakt van de in artikel 7:10 Algemene wet bestuursrecht geboden bevoegdheid en op welke datum uiterlijk op het bezwaarschrift dient te zijn beslist. Het voorstel vermeldt voorts dat dit het advies van de Nationale ombudsman zou zijn. Ik heb begrepen dat dit raadsvoorstel inmiddels is aangenomen.

De Nationale ombudsman gaf aan dat hij nog geen onderzoek instelde, maar gaf een weergave van het rapport 2001/085 en vroeg de gemeente welke bijzondere omstandigheden in de gemeente zouden rechtvaardigen om de beslistermijn reeds in de ontvangstbevestiging standaard te verlengen. Deze vraag klemde temeer omdat in het raadsvoorstel ervan gewag werd gemaakt dat dit op advies van de Nationale ombudsman zou zijn. Tevens verzocht de Nationale ombudsman de gemeente om aan te geven of zij

aanleiding zag tot aanpassing van het verdagingsbesluit.

3. In reactie op deze brief liet het college van burgemeester en wethouders bij brief van 18 oktober 2010 weten:

"In elke ontvangstbevestiging van een bezwaarschrift vermelden wij het verdagingsbesluit. Hiermee creëren wij een vangnet. De gedachte erachter is, dat als de beslissing op bezwaar moet worden verdaagd door wat voor omstandigheden dan ook, dan is dit al vermeld in de ontvangstbevestiging. De bezwaarmaker kan hier bij voorbaat al rekening mee houden, bijvoorbeeld als hij een pro forma bezwaar indient en verzoekt om een nadere termijn voor het aanleveren voor zijn gronden.

Volledigheidshalve vermelden wij hieronder de tekst die standaard in onze ontvangstbevestigingen staat:

De beslistermijn voor een bezwaarschrift is achttien weken gelet op het verdagingsbesluit van het college/ de burgemeester van 1 december 2009 of van de gemeenteraad van 11 februari 2010."

4. Uit deze reactie is de Nationale ombudsman niet gebleken welke bijzondere omstandigheden het zouden rechtvaardigen om de beslistermijn reeds in de ontvangstbevestiging standaard te verlengen. Uit de reactie kon tevens worden afgeleid dat de gemeente niet voornemens was om het besluit om standaard te verdagen te herzien. De Nationale ombudsman stelde daarom op 18 januari 2011 een onderzoek uit eigen beweging in.

5. In reactie hierop gaf burgemeester en wethouders aan dat er geen bijzondere omstandigheden zijn die de standaardverdaging rechtvaardigen, maar dat de wettelijke termijn te kort is. Het college gaf aan dat meerdere gemeenten dit standpunt delen en een algemeen verdagingsbesluit hanteren. Desalniettemin gaf het college aan dat het besluit uiterlijk 1 april 2011 zal zijn ingetrokken.

II Beoordeling

6. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat overheidsinstanties slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Dit impliceert dat een bestuursorgaan klachten, aanvragen, bezwaarschriften en beroepschriften in beginsel dient af te handelen binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijnen.

7. Met de inwerkingtreding van de Wet dwangsom en beroep is de termijn om op een bezwaarschrift te beslissen indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 is ingesteld, verlengd van tien weken naar twaalf weken. Tevens is de termijn om te beslissing te kunnen verdagen verlengd van vier naar zes weken.

Bestuursorganen dienen zich gebonden te achten aan wettelijke voorschriften inzake voor hen geldende wettelijke termijnen. Dat geldt temeer wanneer de desbetreffende wettelijke voorschriften (enige) ruimte bieden voor het verlengen van de duur van de besluitvorming. Van een bestuursorgaan mag een zodanige inrichting van de organisatie worden verlangd dat termijnoverschrijding wordt voorkomen.

8. In zijn rapport 2001/085 van 27 maart 2001 (zie hiervoor Achtergrond, onder 2) oordeelde de Nationale ombudsman dat het in beginsel te billijken is dat de indiener van een bezwaarschrift reeds bij de bevestiging van de ontvangst daarvan, in kennis wordt gesteld dat de termijn voor de beslissing wordt verdaagd indien op voorhand wordt voorzien dat de termijn niet zal worden gehaald. Een dergelijke verdaging is echter bedoeld voor bijzondere gevallen. Dit betekent dat het bestuursorgaan de op hem rustende rechtsplicht niet nakomt door standaard, of structureel gebruik te maken van de mogelijkheid om de beslissing op een bezwaarschrift te verdagen.

9. Temeer nu de beslistermijnen met de inwerkingtreding van de Wet dwangsom en beroep zijn verlengd, ziet de Nationale ombudsman geen reden deze termijn standaard verder op te rekken. Niet gebleken is dat de gemeente de standaardverdaging tijdelijk gebruikt om een toename van bezwaarschriften binnen de organisatie in goede banen te leiden of om eventuele achterstanden in te halen. Het argument van de gemeente dat de wettelijke termijn (nog steeds) te kort is, kan de Nationale ombudsman niet billijken.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Hillegom is niet behoorlijk wegens strijd met het vereiste van voortvarendheid.

De Nationale ombudsman heeft met instemming ervan kennisgenomen dat de gemeenteraad het besluit van 11 februari 2010 om de beslistermijn standaard met zes weken te verdagen, in de vergadering van 3 maart 2011 heeft ingetrokken.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuurs bestuursrecht

Artikel 7:10 eerste en derde lid:

"1. Het bestuursorgaan beslist binnen zes weken of - indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 is ingesteld - binnen twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken.

3. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste zes weken verdagen."

2. Nationale ombudsman (rapport 2001/085 van 27 maart 2001, p. 3 e.v.)

Termijnen in het bestuursprocesrecht zijn voor de belanghebbende doorgaans fatale termijnen. Uit een oogpunt van een op dit punt na te streven gelijkheid tussen overheid en burger, en van de geloofwaardigheid van de overheid, behoren bestuursorganen zich evenzeer strikt gebonden te achten aan wettelijke voorschriften inzake voor hen geldende wettelijke termijnen. Dat geldt temeer wanneer de desbetreffende wettelijke voorschriften (enige) ruimte bieden voor het verlengen van de duur van de besluitvorming. Van een bestuursorgaan mag een zodanige inrichting van de organisatie worden verlangd dat termijnoverschrijding wordt voorkomen, aangezien organisatorische en administratieve problemen alsmede personele onderbezetting veelal wel een verklaring, doch geen rechtvaardiging voor een termijnoverschrijding vormen.

Bekend is dat bezwaarschriften veelal niet binnen de daarvoor, in de Algemene wet bestuursrecht gestelde, termijnen worden afgehandeld. Indien, gelet op de werkvoorraad, op voorhand wordt voorzien dat de termijn niet zal worden gehaald is het in beginsel te billijken dat de indiener van een bezwaarschrift reeds bij de bevestiging van de ontvangst daarvan, er van in kennis wordt gesteld dat de termijn voor de beslissing wordt verdaagd. Een dergelijke verdaging is echter, blijkens de memorie van toelichting, bedoeld voor bijzondere gevallen. Door het standaard, of structureel gebruik maken van de mogelijkheid om de beslissing op een bezwaarschrift te verdagen komt het bestuursorgaan de ingevolge artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht op hem rustende rechtsplicht niet na.